

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., zástupce předsedy senátu JUDr. Jana Engelmana a přísedících JUDr. Marka Bodláka, JUDr. Mileny Čechotkové, JUDr. Daniely Kovářové a prof. JUDr. PhDr. Miloše Večeři, CSc. při ústním jednání dne 20. 3. 2019 ve věci návrhu **krajského státního zástupce v Ústí nad Labem** ze dne 4. 1. 2019, sp. zn. SPR 230/2018, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti **Mgr. Jana Zelinky**, státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Teplicích,

t a k t o :

Mgr. Jan Zelinka,

státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Teplicích, trvale bytem X,

se podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců
a soudních exekutorů

uznává vinným, že

jako státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Teplicích nepostupoval při vyřizování věcí, které mu byly přiděleny ke zpracování, bez zbytečných průtahů, přičemž konkrétně:

1. ve věci vedené pod sp. zn. ZN 3351/2017, v období od 24. 1. 2018 do 2. 9. 2018, tedy po dobu více jak 7 měsíců, nerozhodl o stížnosti poškozené proti usnesení policejního orgánu o odložení věci podle § 159a odst. 1 tr. ř. ze dne 17. 1. 2018, ačkoliv mu jí policejní orgán předložil spolu se spisovým materiálem 24. 1. 2018, a učinil tak až 3. 9. 2018, v návaznosti na pokyn vedoucího státního zástupce ze dne 31. 8. 2018, který mu stanovil lhůtu pro toto rozhodnutí nejpozději do 10. 9. 2018,

2. ve věci vedené pod sp. zn. ZT 353/2017, v období od 9. 3. 2018 do 13. 9. 2018, tedy po dobu více jak 6 měsíců, nerozhodl o stížnosti obviněného proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 tr. ř. ze dne 25. 1. 2018, ačkoliv mu jí policejní orgán předložil spolu se spisovým materiálem 9. 3. 2018, přestože policejní orgán navrhl 21. 3. 2018 a 17. 5. 2018 prodloužení lhůty ke skončení vyšetřování, přičemž uvedl, že jediným úkonem potřebným ke skončení věci je rozhodnutí o stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání, a učinil tak až 14. 9. 2018, v návaznosti na pokyn vedoucího státního zástupce ze dne 31. 8. 2018, který mu stanovil lhůtu pro toto rozhodnutí nejpozději do 10. 9. 2018, tedy navíc překročil takto stanovenou lhůtu o 4 dny,

3. ve věci vedené pod sp. zn. ZN 3102/2017, se v období od 27. 10. 2017 do 2. 9. 2018, tedy po dobu více jak 10 měsíců, nezabýval žádostí policejního orgánu o vyžádání právní pomoci v Nigérii a Maroku, a to ačkoliv policejní orgán navrhoval prodloužení lhůty ke skončení prověřování s tím, že ve věci nelze dále pokračovat bez znalosti výsledku žádosti o mezinárodní

právní pomoc, přičemž věc byla vyřízena až tím, že došlo ke spojení této věci s věcí vedenou pod sp. zn. ZN 2387/2017, kterou dozoroval jiný státní zástupce,

4. ve věci vedené pod sp. zn. ZN 2331/2017, se v období od 9. 2. 2018 do 16. 9. 2018, tedy po dobu více jak 7 měsíců, nezabýval žádostí policejního orgánu o vyžádání právní pomoci ze Slovenska, o kterou požádal až 17. 9. 2018, v návaznosti na pokyn vedoucího státního zástupce ze dne 31. 8. 2018, který mu stanovil lhůtu pro toto rozhodnutí nejpozději do 10. 9. 2018, tedy navíc překročil takto stanovenou lhůtu o 7 dní,

5. ve věci vedené pod sp. zn. 2 ZT 480/2017, v období od 9. 3. 2018 do 19. 8. 2018, tedy po dobu více jak 5 měsíců, nerozhodl o stížnosti obviněného proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 tr. ř. ze dne 7. 2. 2018, ačkoliv mu ji policejní orgán předložil spolu se spisovým materiálem 9. 3. 2018, a učinil tak až 20. 8. 2018, ačkoliv policejní orgán 23. 3. 2018 a znovu 6. 4. 2018 podal návrh na podání obžaloby a 9. 5. 2018 a 14. 6. 2018 předložil zprávy o stavu vyšetřování, přičemž ve všech těchto úkonech uvedl, že jediným chybějícím úkonem je rozhodnutí o stížnosti obviněného proti usnesení o zahájení trestního stíhání,

t e d y

zaviněně porušil povinnosti státního zástupce a zaviněným jednáním ohrozil důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství,

č í m ž s p á c h a l

kárné provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství,

a z a t o s e m u u k l á d á

podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, kárné opatření **snížení platu o 10 % na dobu 5 (pěti) měsíců.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Kárné obvinění

[1] Navrhovatel podal dne 7. 1. 2019 návrh na zahájení kárného řízení s kárně obviněným. V návrhu uvedl, že kárně obviněný v pěti věcech, které jsou předmětem návrhu, neučinil po dobu několika měsíců žádné úkony (*poznámka NSS: body návrhu odpovídají bodům skutkové věty tohoto rozhodnutí, kromě zpřesnění skutkových vět, která provedl soud*). Jeho liknavý a neodborný postup vedl k neodůvodněným průtahům v těchto trestních věcech. Takový výkon dozoru ohrožuje důvěru v činnost státního zastupitelství jako celku. Zjištěné průtahy dosahují délky průtahů zakládající kárnou odpovědnost, jak bylo dovozeno judikaturou kárného senátu. V některých věcech se navíc jednalo o vyřízení naprosto základních a stěžejních podání, u nichž je třeba nahlížet na dodržení lhůt výrazně přísněji. Pracovní vytížení kárně obviněného je srovnatelné s ostatními státními zástupci Okresního státního zastupitelství v Teplicích. Dne 24. 8. 2018 byl postižen výtka za jednání v rozporu s § 24 odst. 4 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství,

pokračování

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním zastupitelství“), a to v souvislosti s jeho písemným vyjádřením, v němž nepřiměřeným až dehonestujícím způsobem reagoval na sdělení státní zástupkyně nadřízeného státního zastupitelství. Navrhl uložení kárného opatření spočívajícího ve snížení platu státního zástupce o 10% na dobu 4 měsíců. Při ústním jednání upřesnil kárný návrh tak, že za vinu jsou kárně obviněnému kladeny pouze průtahy, nikoliv neodbornost postupu.

II. Vyjádření kárně obviněného

[2] Ústní jednání proběhlo v nepřítomnosti kárně obviněného, neboť se z ústního jednání kárného senátu řádně omluvil s tím, že souhlasí, aby bylo provedeno bez jeho účasti. Tím byly splněny podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti kárně obviněného uvedené v § 17 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (dále jen „zákon o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů“). Při ústním jednání předseda kárného senátu přečetl jeho vyjádření zaslané e-mailem 19. 3. 2019 a záznamy o projednání věci s kárně obviněným na Krajském státním zastupitelství v Ústí nad Labem ze dnů 8. 10. 2018 a 3. 1. 2019 (č. l. 9 a 20 spisu KSZ v Ústí nad Labem 1 SPR 230/2018).

[3] Ve vyjádření ke zjištěným průtahům dne 8. 10. 2018 obecně uvedl, že si je porušení svých povinností vědom. Od července 2018 se zaměřil na vyřizování věcí s ohledem na plánovanou stáž na Krajském státním zastupitelství v Ústí nad Labem. Zjistil, že toho ale není schopen v rámci pracovní doby, kterou celou využívá k práci a to ačkoliv má i jen krátkou přestávku na oběd. Pokusil se alespoň omezit osobní konzultace s policejními orgány a věci více vyřizuje po telefonu, což je rychlejší. Věci má hodně a někdy se mu může stát, že upřednostní některou věc před jinou. Podrobněji se vyjádřil i k průtahům v jednotlivých věcech, což je popsáno dále u těchto věcí.

[4] Ve vyjádření zaslaném e-mailem se zejména věnoval vysvětlení průtahů popsaných v bodech 2. a 5. kárného návrhu, i tato vysvětlení jsou uvedena také u těchto věcí. Dále se vyjádřil k udělené výtce. Jednalo se o reakci na v podstatě neodůvodněné stanovisko dohledové státní zástupkyně ohledně nemožnosti aplikace zásady subsidiarity trestní represe v případech úvěrových podvodů, neboť pouze citovalo všeobecně známé stanovisko Nejvyššího soudu k této otázce. Dnes by kvalitativně stejný výstup dohledové státní zástupkyně řešil osobně s náměstkyní pro dohled a přezkum. Výtku mu udělil Mgr. O. Z., bývalý okresní státní zástupce, ač byl s celým vyjádřením seznámen a sám jej zasílal na krajské státní zastupitelství. Výtku mu udělil z podnětu krajského státního zástupce. Udělená výtka může odůvodnit druh kárného postihu, nikoli však již jeho výši. Vliv na výši kárného postihu by dle jeho názoru mělo uložení dřívějšího kárného postihu v kárném řízení, se zasažením stejného objektu kárného provinění, nikoli však udělení výtky, pro zasažení druhově rozdílného objektu. Samotné průtahy nevnímá jako dobrou vizitku státního zástupce. Účelem jeho vyjádření proto není obhajoba jeho nečinnosti. Vyjádření směřuje k nahlédnutí do části žalovaného jednání pod body 2. a 5., tedy k problémům spojeným s úvěrovými podvody, neboť tuto problematiku považuje stále za nevyřešenou. Žádá kárný senát, aby přihlédl též k časovému prostoru, který analýze problému a jeho popisu věnoval. V řešení problematiky úvěrových podvodů spatřuje veřejný zájem. Ačkoli se může zdát tento přístup náročný, jedná se dle jeho názoru o postup po právu a tento přístup je lepší, než v trestním řízení vytvářet exekuční tituly z absolutně neplatných smluv v případech, kde se věřitel sám dopustil přestupku či spíše trestného činu, neboť si dostatečně neprověřoval úvěruschopnost žadatele o úvěr. Kromě omezení osobních konzultací s policejními orgány začal více využívat pracovního potenciálu zapisovatelů státního zastupitelství, které doposud využíval jen velmi sporadicky. Také začal pravidelně využívat služeb vyšší úřednice státního zastupitelství. Tyto dva prostředky mohou přispět k vyhnutí se průtahům v budoucnu.

III. Skutkové a právní závěry soudu

[5] Skutkové závěry dále učiněné vychází z dokazování, které proběhlo na ústním jednání konaném dne 20. 3. 2019.

[6] Soud neprovedl následující důkazy pro dále uvedené důvody: a) zápis z pracovní porady Okresního státního zastupitelství v Teplicích ze dne 30. 8. 2018, neboť z něj vyplývalo jen to, že při prověrce byly zjištěny průtahy ve většině věcí, které jsou předmětem kárného obvinění. Vzhledem k tomu, že včasnost návrhu nebyla sporována, nebylo třeba tento důkaz provádět. b) spis Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem SPR 230/2018, neboť v něm je obsažena převážně interní komunikace týkající se návrhu na zahájení kárného řízení. Výjimkou bylo vyjádření kárně obviněného a přehled zatíženosti státních zástupců Okresního státního zastupitelství v Teplicích. Tyto listiny byly přečteny.

III.A Obecná východiska posouzení průtahů jako kárného provinění státního zástupce

[7] Podle § 2 odst. 2 zákona o státním zastupitelství platí, že státní zastupitelství při výkonu své působnosti dbá, aby každý jeho postup byl v souladu se zákonem, rychlý, odborný a účinný. Podle § 24 odst. 1 téhož zákona platí, že státní zástupce je při výkonu své funkce povinen odpovědně plnit své úkoly a respektovat zásady, které zákon pro činnost státního zastupitelství stanoví. Zejména je povinen postupovat odborně, svědomitě, odpovědně, nestranně, spravedlivě a bez zbytečných průtahů. Stejně tak podle § 2 odst. 4 tr. ř. platí, že orgány činné v trestním řízení musí projednávat věci urychleně bez zbytečných průtahů. S největším urychlením projednávají zejména vazební věci a věci, ve kterých byl zajištěn majetek, je-li to zapotřebí vzhledem k hodnotě a povaze zajištěného majetku. Je třeba poukázat i na to, že součástí práva na spravedlivý proces je také vyřízení věci v přiměřené lhůtě (čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod).

[8] Podle § 28 zákona o státním zastupitelství je kárným proviněním zaviněné porušení povinností státního zástupce, zaviněné chování nebo jednání státního zástupce, jímž ohrožuje důvěru v činnost státního zastupitelství nebo v odbornost jeho postupu anebo snižuje vážnost a důstojnost funkce státního zástupce. Rozhodovací praxe kárného senátu ve věcech státních zástupců dovodila, že s ohledem na zásadu subsidiarity kárného postihu, lze dovozovat kárnou odpovědnost v případě porušení povinností vyřizovat věci v přiměřené lhůtě jedině v závažných případech, v nichž nepostačuje uplatnění mechanismů dohledu a řízení v soustavě státního zastupitelství. V případě průtahů považoval za kárné provinění jen delší nečinnost, při níž státní zástupce nevyřídil přidělenou věc, ačkoli tak mohl učinit bez újmy na zpracovávání jeho další agendy. Průtah dosahující intenzity kárného provinění tak podle dosavadní rozhodovací činnosti kárného senátu zpravidla nastává v situaci, kdy státní zástupce ve více věcech po obdržení příslušného podání neučiní žádný relevantní úkon ve lhůtě 3 měsíců u věcí zapsaných v rejstříku ZT a ve lhůtě 2 měsíců u věcí zapsaných v rejstřících ZN a ZM (rozhodnutí ze dne 9. 3. 2015, č. j. 12 Ksz 13/2014 - 71, a na něj navazující konstantní rozhodovací praxe – k jejímu shrnutí viz například bod 33 rozhodnutí ze dne 29. 5. 2018, č. j. 12 Ksz 1/2018 - 55).

[9] Zvláštní kategorii tvoří úkony, u kterých je lhůta pro vyřízení dána přímo zákonem, případně ve fázi vyšetřování jde o základní a stěžejní podání obviněných, mezi které náleží i rozhodnutí o stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání (rozhodnutí ze dne 21. 3. 2017, č. j. 12 Ksz 8/2016 - 81). Na posouzení usnesení o zahájení trestního stíhání závisí opodstatněnost samotného vedení trestního stíhání, spojeného například i s možností vzetí do vazby. V těchto případech jsou lhůty pro vyřízení věci státním zástupcem ještě výrazně kratší. O stěžejních podáních má být rozhodnuto během lhůty stanovené zákonem, a pokud stanovena není, pak během několika dnů či jednoho týdne (maximálně dvou týdnů ve výjimečných případech).

pokračování

[10] Nelze vyloučit, že by se v mimořádných případech ukázalo, že i takto dovozené lhůty jsou přes veškerou snahu státních zástupců příliš krátké s ohledem na jejich mimořádné zatížení. Na takovou situaci by ukazovalo, pokud by lhůty nebyli schopni stíhat ani další státní zástupci daného státního zastupitelství, nebo pouze za cenu dlouhodobé přesčasové práce. S určitým objemem práce přesčas však musí státní zástupce počítat již jen z toho důvodu, že mu je plat stanoven s přihlédnutím k případné práci přesčas, nejde-li o práci přesčas konanou v noci a v den pracovního klidu. Stejně tak si lze představit, že k překročení těchto lhůt může výjimečně dojít, pokud půjde o zatíženějšího státního zástupce a před koncem těchto lhůt bude muset neočekávaně vyřídit věci, které nesnesou odkladu (rozhodnutí ze dne 6. 2. 2019, č. j. 12 Ksz 8/2018 - 146, Radek Kytnar).

[11] Průtahy je z hlediska kárného práva hmotného nutné považovat za dílčí útoky pokračujícího kárného provinění, pokud se jich kárně obviněný dopouští v blízké časové souvislosti. K nutnosti posuzování zaviněných průtahů určitého stupně závažnosti v průběhu vymezeného období jako jednoho skutku a jako jednoho kárného provinění dospěla i dosavadní judikatura kárných soudů (srov. kupř. rozhodnutí Nejvyššího soudu jako soudu kárného ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. 1 Skno 8/2006, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 14. 9. 2010, a na ně navazující judikatura – k jejímu shrnutí viz např. bod 74 rozhodnutí ze dne 9. 10. 2018, č. j. 12 Ksz 4/2018 - 69).

[12] Nejvyšší správní soud neshledal, že by v nyní projednávané věci byly dány výjimečné okolnosti, které by odůvodňovaly to, aby kárně obviněný nestihl vyřídit podání v příslušných lhůtách. Jak vyplynulo z tabulky zatížení státních zástupců Okresního státního zastupitelství v Teplicích, pracovní vyřízení kárně obviněného je srovnatelné s ostatními státními zástupci Okresního státního zastupitelství v Teplicích. Jeho celkový nápad činil v roce 2018 226 věcí, přičemž průměrný nápad byl ve sledovaném období 227 věcí. Podle nápadu je více zatíženo 8 dalších státních zástupců. Jak vyplynulo z výslechu bývalého okresního státního zástupce Mgr. O. Z., stejnou specializaci jako obviněný, tedy majetkovou a hospodářskou kriminalitu, měli další 4 státní zástupci. I tito státní zástupci měli v agendách ZN a ZT celkově vyšší nápad než kárně obviněný, konkrétně Mgr. L. 340 věcí, JUDr. B. 309 věcí, Mgr. S. 265 věcí a Mgr. L. 264 věcí. Tito další státní zástupci byli schopni agendu vyřizovat zpravidla ve své běžné pracovní době. Okresní státní zástupce rozděloval agendu podle příslušných specializací tak, aby byla pokud možno rozdělována stejnoměrně. Přihlížel jak k množství, tak ke složitosti věcí. Složitost věcí zohledňoval případně i zpětně, pokud se ukázalo, že je věc složitá, ačkoliv se tak původně nejevila.

III.B Posouzení dílčích útoků

ZN 3351/2017 (bod 1. návrhu)

[13] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, územní odbor Teplice, odložila usnesením ze dne 17. 1. 2018 dle § 159a odst. 1 tr. ř. trestní věc podezření ze spáchání přečinu podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se měla dopustit podezřelá tím, že poškozené prodala mobilní telefon, který vydávala za iPhone 7, ačkoliv se o tento telefon nejednalo, neboť šlo o padělek. Policejní orgán neshledal úmysl na straně podezřelé, neboť se nepodařilo prokázat, že o tom, že jde o padělek, věděla. Proti tomuto usnesení podala poškozená stížnost, kterou policejní orgán předal 24. 1. 2018 okresnímu státnímu zastupitelství, včetně spisového materiálu.

[14] Dne 31. 8. 2018 konstatoval okresní státní zástupce, že při prověrce neskončených věcí zjistil nedůvodné průtahy při výkonu dozoru. O podané stížnosti nebylo rozhodnuto a není patrné proč. Uložil proto o stížnosti neprodleně rozhodnout s termínem splnění do 10. 9. 2018.

[15] Dne 3. 9. 2018 kárně obviněný stížnost poškozené vyřídil tak, že ji zamítl. V rozhodnutí podrobně odůvodnil, proč nebylo prokázáno na straně podezřelé úmyslné zavinění.

[16] K postupu ve věci se kárně obviněný vyjádřil 8. 10. 2018 tak, že usnesení o odložení věci bylo sporné s ohledem na zachycenou komunikaci mezi poškozenou a podezřelou. Bylo třeba řešit aktuálnější věci, a tak si nechal spis u sebe na později, ačkoliv věděl, jak rozhodne. Byl si také vědom, že má plánovanou stáž na krajském státním zastupitelství a chtěl vyřídít všechny nedodělky. Impulzem k vyřízení věci tedy nebyl jen pokyn okresního státního zástupce.

[17] Jak bylo uvedeno shora v bodě [8], pro naplnění skutkové podstaty kárného provinění je u věci zapsaných v rejstřících ZN zpravidla významná lhůta 2 měsíců nečinnosti. V této věci nečinnost kárně obviněného trvala více jak 7 měsíců, aniž kárně obviněnému cokoliv bránilo o stížnosti poškozené rozhodnout. Řešení aktuálních věcí by mohlo být relevantní jen při zcela výjimečných okolnostech a mohlo by odůvodňovat prodloužení v řádu dnů, nikoliv několika měsíců.

ZT 353/2017 (bod 2. návrhu)

[18] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Služba kriminální policie a vyšetřování, územní odbor Teplice, usnesením ze dne 25. 1. 2018 zahájila podle § 106 odst. 1 tr. ř. trestní stíhání dvou osob, které se měly ve spolupachatelství dopustit přečinu podvodu dle § 209 odst. 1, 3 tr. zákoníku, tím, že uváděly nepravdivé skutečnosti osobám poskytujícím úvěr a od těchto následně přijaly finanční prostředky, které neměly v úmyslu splatit. Proti usnesení o zahájení trestního stíhání podal jeden z obviněných prostřednictvím svého obhájce stížnost. Ta byla policejním orgánem předložena okresnímu státnímu zastupitelství 9. 3. 2018 spolu se spisovým materiálem.

[19] Dne 21. 3. 2018 navrhl policejní orgán prodloužení lhůty ke skončení prověřování podle § 159 odst. 3 tr. ř. (*poznámka NSS: Policejní orgán svůj postup takto označil, ačkoliv šlo věcně o postup dle § 167 odst. 2 tr. řádu, tedy podání zprávy o stavu vyšetřování*). Z návrhu vyplývá, že jediným úkonem, na který policejní orgán vyčkával, bylo právě rozhodnutí o stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání. Dne 3. 4. 2018 kárně obviněný lhůtu prodloužil. Následně 17. 5. 2018 policejní orgán předložil druhý návrh na prodloužení lhůty k prověřování, v podstatě zcela totožného obsahu. Kárně obviněný opět vyslovil souhlas s prodloužením lhůty.

[20] Dne 31. 8. 2018 konstatoval okresní státní zástupce, že při prověrci neskončených věcí zjistil nedůvodné průtahy při výkonu dozoru. O podané stížnosti nebylo rozhodnuto a kárně obviněný tak blokuje skončení vyšetřování. Uložil mu proto provést prověrku vyšetřování, o stížnosti neprodleně rozhodnout, a dát policejnímu orgánu pokyn k dalším vyšetřovacím úkonům vedoucím k urychlenému skončení věci. Vše s termínem splnění do 10. 9. 2018.

[21] Dne 14. 9. 2018 kárně obviněný stížnost obviněného vyřídil tak, že ji zamítl. Uvedl, že „*akceptuje obsah usnesení jen na hranici přípustnosti*“. K usnesení uvedl několik výtek, nicméně dospěl k závěru, že k zahájení trestního stíhání došlo důvodně. V dalším řízení však bude policejní orgán povinen provést nezbytné úkony k objasnění stavu věci, k čemuž mu kárně obviněný udělil pokyny.

[22] Ve věci byla podána 19. 3. 2019 obžaloba, přičemž většina skutků byla kvalifikována jako trestný čin úvěrového podvodu podle § 211.

[23] Kárně obviněný 8. 10. 2018 uvedl, že v této věci čekal na výstup z provedeného dohledu krajským státním zastupitelstvím ve věcech jiných úvěrových podvodů. Výstupy mu byly doručeny v lednu a v červnu 2018. Ani v jednom z případů nedalo krajské státní zastupitelství

pokračování

odpověď na otázku týkající se odpovědnosti úvěrujících společností za neprověrování materiálních podmínek pro poskytnutí úvěru. V těchto věcech odmítl splnit pokyn, a proto se věci znovu dostaly na krajské státní zastupitelství. Čekal proto na vyřízení námitek, které uplatnil v obdobných případech. I v této věci dále upřednostnil jiné věci, které byly aktuálnější.

[24] Ve svém vyjádření ke kárnému návrhu z 19. 3. 2019 dále uvedl, že ačkoliv byl skutek kvalifikován jako podvod podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku, z důkazů vyplývalo, že se jedná o přečin úvěrového podvodu (9 dílčích útoků) podle § 211 odst. 1 tr. zákoníku a o přečin podvodu (1 dílčí útok) podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku. Tato právní kvalifikace je obsažena i v podané obžalobě. Usnesení bylo akceptovatelné skutečně jen hraničně, a to vzhledem k popisu skutku, opoře v důkazech a přehlížení některých skutečností. Jak již uvedl dříve, očekával zaujetí názoru krajského státního zastupitelství. Období, za které by měl být postižen, by proto mělo začínat až od doby, kdy se prokazatelně seznámil s odpovědí krajského státního zastupitelství ve věci obviněného K. B.

[25] Z dokazování vyplynulo, že kárně obviněný se problematice úvěrových podvodů a otázkou spolupůsobení na vzniku škody ze strany úvěrujících institucí věnoval dlouhodoběji a velmi detailně. Krajské státní zastupitelství se na základě iniciativy kárně obviněného k tomuto problému také vyjadřovalo opakovaně s tím, že s právními závěry kárně obviněného nesouhlasí, přičemž poprvé tak učinilo již v prosinci roku 2017. Kárně obviněný se však krajské státní zastupitelství pokoušel přesvědčit i dalšími podáními, která byla postupně vyřizována v první polovině roku 2018. Zjednodušeně lze jeho argumentaci popsat tak, že spatřoval spoluzavinění na straně společností poskytujících úvěr, pokud v rozporu se zákonem č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, nepostupovaly obezřetně při poskytování úvěru a dostatečně neprověřovaly schopnost žadatelů o úvěr poskytnutý úvěr splácet. Tím se samy mohly dopustit přestupku, jak vyplývá i z judikatury Nejvyššího správního soudu, nebo dokonce trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 2 alinea 3 tr. zákoníku. To by mohlo mít podle něj vliv jak na otázku trestnosti s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe podle § 12 tr. zákoníku, tak případně alespoň na otázku výše způsobené škody. Tento názor zastával i v jiných věcech, než které byly předmětem kárného návrhu. O tomto svém právním názoru vedl polemiku s Krajským státním zastupitelstvím v Ústí nad Labem. Problematika úvěrového podvodu tak, jak ji nastínil kárně obviněný, byla projednána též dne 21. 6. 2018 na poradě krajského státního zastupitelství se specialisty z okresních státních zastupitelství, které se účastnil i kárně obviněný. Ani na této poradě nebylo právnímu názoru kárně obviněného přisvědčeno. Následně bylo stanovisko krajského státního zastupitelství sděleno kárně obviněnému také písemně. To vyplývá jednak z vyjádření kárného návrhatele při jednání, tak ale i z vyjádření kárně obviněného, který si je vědom, že stanovisko obdržel někdy v červnu.

[26] Jak již bylo uvedeno v bodě [9], rozhodnutí o stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání je považováno kárnou judikaturou za stěžejní, o kterém musí být rozhodnuto v řádu dnů, maximálně ve lhůtě 2 týdnů. Namísto toho trvalo kárně obviněnému více jak 6 měsíců, než o stížnosti rozhodl.

[27] Rozhodně nelze přijmout obhajobu kárně obviněného, že by průtahy při rozhodování mohly být omluvitelné vyčkáváním na zaujetí právního názoru krajského státního zastupitelství. V nyní posuzovaných věcech nebyl kárně obviněný vázán žádnými konkrétními pokyny, jak v nich má postupovat. Mohl tak rozhodovat podle svého právního názoru. Ostatně tak například v dále uvedené věci sp. zn. ZT 480/2017 (bod 5. návrhu) stejně v zásadě učinil, tedy právní názor krajského státního zastupitelství, na který čekal, příliš nerespektoval. Ačkoliv se mu možná mohlo zdát být vhodnější, aby vyčkal na vývoj v dalších věcech, nelze takové otálení s rozhodováním o stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání připustit. Tím totiž drží

obviněného v nejistotě, zda je proti němu vedeno trestní stíhání důvodně či nedůvodně, s čímž souvisí, jaká má mít práva a povinnosti vůči orgánům činným v trestním řízení.

[28] Navíc, i pokud byl subjektivně přesvědčen o vhodnosti vyčkat na to, zda ani dalším podáním (nešlo o prvně sdělené stanovisko) krajské státní zastupitelství nepřesvědčí, pak od konce června 2018 neplatil ani tento subjektivní názor o vhodnosti takového postupu. Kárně obviněný ani nadále nic nekonal, a to přestože byl již dříve dvakrát policejním orgánem upozorněn prostřednictvím návrhu na prodloužení lhůty ke skončení prověřování, že další postup v trestním řízení závisí jen na jeho rozhodnutí. K aktivitě ho přiměl až pokyn okresního státního zástupce, který ještě navíc splnil až 4 dny po lhůtě uvedené v pokynu.

ZN 3102/2017 (bod 3. návrhu)

[29] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Služba kriminální policie a vyšetřování, územní odbor Teplice, prověřovala od 3. 8. 2017 podezření ze spáchání zločinů legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. d) tr. zákoníku a podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) tr. zákoníku. Podezřelá si založila účet u banky, na který následně přišly větší částky peněz, které byly obratem přeposílány na další účet. Zahraníční banka upozornila, že účet je pravděpodobně využíván k inkasu plateb zadaných na základě padělaných faktur.

[30] Žádostí doručenou státnímu zastupitelství dne 27. 10. 2017 požádal policejní orgán o zajištění právní pomoci. V ní uvedl své zjištění, že příchozí platby pocházely z účtů v Maroku. Navrhl proto, aby cestou mezinárodní právní pomoci byly zjištěny informace o těchto účtech a o osobách oprávněných s nimi disponovat. Dále žádal vyslechnout majitele těchto účtů. Téhož dne požádal také o zajištění mezinárodní právní pomoci z Nigérie. Odchozí platby totiž směřovaly na účty právě v Nigérii. Policejní orgán proto žádal o zjištění informací k těmto účtům, k jejich disponentům a zajištění jejich případného výslechu.

[31] Policejní orgán podal 29. 11. 2017 návrh na prodloužení lhůty k prověřování podle § 159 odst. 3 tr. ř., přičemž v něm konstatoval, že zbývá provést žádost o právní pomoc z Nigérie a Maroka a vyslechnout svědky.

[32] Dne 6. 12. 2017 policejní orgán sdělil, že tuto trestní věc slučuje se spisovým materiálem, ve kterém jsou vedena podezření ze spáchání souvisejících trestných činů dalšími osobami. Policejní orgán sdělil, že spisový materiál bude proto sloučen do jednoho spisu, který dozoruje Mgr. T. S., pod sp. zn. ZN 2387/2017.

[33] Dne 31. 8. 2018 konstatoval okresní státní zástupce, že při prověrce neskončených věcí zjistil nedůvodné průtahy při výkonu dozoru. Kárně obviněný dosud nevyřídil žádost o právní pomoc. Navíc 4. 12. 2017 prodloužil lhůtu ke skončení prověřování do 2. 5. 2018, aniž byla provedena prověrka spisu a nijak nereagoval na vyrozumění policejního orgánu o sloučení věci. Uložil proto provést do 10. 9. 2018 ve věci prověrku, zjistit, zda je účelné žádat o právní pomoc do Maroka a Nigérie, a pokud ne, věc spojit s věcí dozorovanou Mgr. S.

[34] Dne 3. 9. 2018 kárně obviněný do spisu uvedl, že nebude žádat o právní pomoc do Nigérie, aniž by dále uvedl důvody. Pokud jde o právní pomoc do Maroka, uvedl, že věc konzultoval s Nejvyšším státním zastupitelstvím, které uvedlo, že vyřízení žádosti trvá dlouho a výsledky nebyly nikdy valné. Proto nebude žádat ani o právní pomoc do Maroka. Uložil spojit věc s věcí vedenou pod sp. zn. ZN 2387/2017.

[35] Ve vyjádření dne 8. 10. 2018 kárně obviněný uvedl, že věděl, že do Nigérie o právní pomoc žádat nebude, protože to v obdobných případech nemá smysl. Policejní orgán u něj byl

pokračování

na konzultaci a toto mu sdělil, ale neuvedl to do dozorového spisu. V případě Maroka si byl téměř jist, že nemá smysl žádat o pomoc v požadovaném rozsahu. Raději však kontaktoval Nejvyšší státní zastupitelství. Neví o tom, že by v žádosti policejního orgánu o prodloužení lhůty ke skončení prověřování byla zmínka o potřebě vyhodnocení výsledků právní pomoci, jako jednoho z důvodů neskončení prověřování. Nicméně občas se v takových sděleních vyskytují i věci, které neodpovídají skutečnosti.

[36] Jak bylo uvedeno shora v bodě [8], pro naplnění skutkové podstaty kárného provinění je u věci zapsaných v rejstřících ZN zpravidla významná lhůta 2 měsíců nečinnosti. Není přitom povinností státního zástupce návrhům na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc vyhovět. Nicméně pokud je neshledá důvodnými, má o tom policejní orgán včas vyrozumět, aby tak zbytečně neprodlužoval průběh prověřování (viz bod 72 rozhodnutí ze dne 9. 10. 2018, č. j. 12 Ksz 4/2018 - 69). Ani to však vlastně kárně obviněný neučinil, neboť pouze učinil záznam do spisu, aniž by o svém postupu vyrozuměl policejní orgán. Jeho nečinnost tak byla ukončena pouze v důsledku spojení věci s věcí dozorovanou Mgr. S., čímž přestal být kárně obviněný ve věci dozorovým státním zástupcem. Kárně obviněný byl navíc policejním orgánem na potřebu požádat o mezinárodní právní pomoc upozorněn návrhem na prodloužení lhůty z 29. 11. 2017. Soud z návrhu ověřil, že tomu tak skutečně bylo a není zřejmé, proč by to snad neměla být pravda, jak tvrdil ve své obhajobě, což si mohl kárně obviněný lehce ověřit nahlédnutím do spisu.

[37] V této věci nečinnost kárně obviněného trvala více jak 10 měsíců, aniž kárně obviněnému cokoliv bránilo o právní pomoc požádat nebo vyrozumět policejní orgán a neúčelnosti takového postupu. Jak bylo také uvedeno shora, kárný navrhovatel v průběhu jednání upřesnil, že kárně obviněnému jsou kladeny za vinu pouze průtahy, nikoliv neodbornost postupu, proto byla odpovídající způsobem upravena skutková věta proti kárnému návrhu.

ZN 2331/2017 (bod 4. návrhu)

[38] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Služba kriminální policie a vyšetřování, územní odbor Teplice, prověřovala podezření ze spáchání zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku. Žádostí doručenou okresnímu státnímu zastupitelství dne 9. 2. 2018 požádala o právní pomoc ze Slovenska. Ta měla spočívat v několika úkonech. Jednak šlo o vyžádání podkladů od některých úřadů a dále se jednalo o výslech několika osob.

[39] Dne 11. 5. 2018 byl doručen návrh policejního orgánu na prodloužení lhůty ke skončení prověřování podle § 159 odst. 3 tr. ř. V něm bylo uvedeno, že byly provedeny veškeré úkony, kromě úkonů, které jsou závislé na právní pomoci ze Slovenska. Ve věci lze rozhodnout až po obdržení právní pomoci a vyhodnocení jejích výsledků. Policejní orgán navrhl prodloužení lhůty ke skončení prověřování do 18. 7. 2018.

[40] Dne 31. 8. 2018 konstatoval okresní státní zástupce, že při prověrce neskončených věcí zjistil nedůvodné průtahy při výkonu dozoru. Kárně obviněný dosud nevyřídil žádost o právní pomoc ani nereagoval na návrh policejního orgánu na prodloužení lhůty ke skončení prověřování. Spis měl po celou dobu u sebe a policejnímu orgánu nic nesdělil. Uložil proto provést do 10. 9. 2018 ve věci prověrku, aby zjistil, zda je účelné žádat o právní pomoc na Slovensko a pokud ano, aby o ni neprodleně požádal.

[41] Kárně obviněný o právní pomoc na Slovensko požádal 17. 9. 2018 prostřednictvím evropského vyšetřovacího příkazu. Tato právní pomoc byla vyřízena slovenskou stranou 6. 3. 2019.

[42] Dne 8. 10. 2018 kárně obviněný uvedl, že upřednostnil vyřizování jiných věcí.

[43] Pokud jde o odůvodnění, proč lze v tomto jednání spatřovat dílčí útok kárného provinění, lze v podstatě plně odkázat na odůvodnění k předchozímu průtahy. Zde byla nicméně věc vyřízena přímo kárně obviněným, nicméně navíc až 7 dní po uplynutí lhůty stanovené okresním státním zástupcem.

ZT 480/2017 (bod 5. návrhu)

[44] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Služba kriminální policie a vyšetřování, územní odbor Teplice, usnesením ze dne 13. 12. 2017 zahájila podle § 106 odst. 1 tr. ř. trestní stíhání obviněného pro podezření ze spáchání přečinu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, 4 tr. zákoníku, který měl spočívat ve sjednání několika úvěrů jménem svého bratra. Proti usnesení podal obviněný prostřednictvím své obhájkyne stížnost, o které rozhodl kárně obviněný 26. 1. 2018 tak, že jí vyhověl a zrušil usnesení policejního orgánu jako nezákonné. V odůvodnění usnesení vytkl policejnímu orgánu větší množství vad usnesení o zahájení trestního stíhání. Zároveň téhož dne vydal policejnímu orgánu pokyn k dalšímu postupu ve věci.

[45] Dne 7. 2. 2018 zahájil policejní orgán trestní stíhání obviněného podruhé, nově byla ve věci obviněna také další osoba. Policejní orgán věc nově kvalifikoval jako podezření ze spáchání několika přečinů úvěrového podvodu buď podle § 211 odst. 1 nebo podle § 211 odst. 1, 4 tr. zákoníku a dále přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Věcně se převážně jednalo o totožné jednání obviněného, jako v případě prvního usnesení o zahájení trestního stíhání. Usnesení bylo výrazně podrobněji odůvodněno. I proti tomuto usnesení podal první obviněný prostřednictvím obhájkyne stížnost, která byla předložena státnímu zastupitelství 9. 3. 2018, a to včetně doplněného odůvodnění stížnosti a spisového materiálu.

[46] Policejní orgán předložil 23. 3. 2018 a znovu 6. 4. 2018 podle § 166 odst. 3 tr. řádu okresnímu státnímu zastupitelství spis s návrhem na podání obžaloby. Kárně obviněný přípis z týchž dnů věc vrátil policejnímu orgánu podle § 174 odst. 2 písm. d) tr. řádu s tím, že dosud nerozhodl o stížnosti obviněného. Za této situace tedy nemohl policejní orgán dospět k závěru, že je vyšetřování skončeno a jeho výsledky jsou dostačující pro podání obžaloby. Obviněnému ani obhájci nemohl předložit kompletní trestní spis.

[47] Policejní orgán dále zaslal 9. 5. 2018 v souladu s § 167 odst. 2 tr. řádu zprávu o stavu vyšetřování, ve které uvedl, že jediným chybějícím úkonem je rozhodnutí o stížnosti obviněného proti usnesení o zahájení trestního stíhání. Stejně postupoval i 14. 6. 2018.

[48] O stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání rozhodl kárně obviněný 20. 8. 2018 tak, že jí zamítl. V rozsahu zjišťování skutkového stavu ze strany policejního orgánu však konstatoval značné nedostatky. Podrobně rozebral i povinnosti úvěrujícího, které nemusely být v dané věci splněny, včetně judikatury Nejvyššího správního soudu. Podle jeho názoru tak na vzniku škody mohly spolupůsobit i další osoby, které se mohly dopustit přestupků či dokonce trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 2 alinea 3 tr. zákoníku. Za tohoto stavu nemohl podat kárně obviněný obžalobu, ačkoliv podmínky pro zahájení trestního stíhání byly splněny. Uložil policejnímu orgánu, aby zjistil další podstatné skutečnosti. Následujícího dne, tedy 21. 8. 2018, kárně obviněný vydal podrobné pokyny policejnímu orgánu k dalšímu postupu ve věci, včetně výslechu osob jednajících za banku v postavení podezřelých.

pokračování

[49] Tyto pokyny byly řádně odeslány policejnímu orgánu. Policejní orgán v návaznosti na to podal podnět k výkonu dohledu krajskému státnímu zastupitelství. To jej provedlo a výsledek sdělilo okresnímu státnímu zastupitelství 18. 12. 2018 s tím, že byla zjištěna pochybení kárně obviněného. V návaznosti na to vydal okresní státní zástupce pokyn policejnímu orgánu, ve kterém konstatoval, že pokyn dozorového státního zástupce ze dne 21. 8. 2018 není třeba provádět v rozsahu tam uvedeném, ale pouze v rozsahu uvedeném nově.

[50] Kárně obviněný se k věci vyjádřil 3. 1. 2019, přičemž se jednalo o obdobnou problematiku jako ve věci ZT 353/2017 (bod 2. návrhu). Po krajském státním zastupitelství požadoval zaujetí stanoviska k problematice úvěrových podvodů blíže rozebrané v bodě [25] tohoto rozhodnutí. I zde proto vyčkával na vyřízení této věci ze strany krajského státního zastupitelství, protože dospěl k závěru, že výsledek vyřízení podnětu bude podstatný i pro jeho postup v této věci. Krajské státní zastupitelství ve svém vyjádření přibližně z dubna 2018 však žádné stanovisko nezaujalo a setrvalo na dosavadních postojích. V tu chvíli měl již sám rozhodnout, ale problematiku začal sám přezkoumávat a zjistil, že policejní orgán náležitě nezjišťuje všechny okolnosti, které souvisí s procesem uzavírání úvěrové smlouvy. Proto tuto problematiku nejen uvedl v rozhodnutí, ale dal i podrobné pokyny policejnímu orgánu k dalšímu postupu. Souhlasil s tím, že o stížnosti měl rozhodnout dříve, ale bylo to způsobeno jeho zájmem o danou problematiku, která podle něj není v současné době řešena uspokojivě. Nešlo tedy o účelovou záležitost. O tomto jeho názoru a postupu věděli i všichni kriminalisté, protože jeho názor vyvolal ohlas. Považoval proto poněkud za schválnost, že mu policejní orgán v této situaci předkládal spis jako skončený, byť nezná interní postupy policie.

[51] Ve vyjádření ke kárnému návrhu z 19. 3. 2019 dále uvedl, stejně jako u bodu 2. návrhu, že by měl být činěn odpovědný za průtahy až poté, kdy se prokazatelně seznámil s odpovědí Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem ve věci obviněného K. B. Neví, proč okresní státní zástupce zastavil expedici jeho pokynu policejnímu orgánu k dalšímu postupu. Věc nadále řešil okresní státní zástupce.

[52] K odůvodnění toho, proč i toto jednání představuje dílčí útok kárného provinění, lze zejména odkázat na odůvodnění k věci vedené pod sp. zn. ZT 353/2017 (bod 2. návrhu), které je v zásadě zcela přenositelné. Ani zde neměl kárně obviněný jakkoliv otálet s rozhodnutím o stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání kvůli vyčkávání na názor v jiné trestní věci. Ostatně závěry krajského státního zastupitelství v nynější věci následně příliš nerespektoval, neboť i nadále vycházel z možné spoluodpovědnosti poskytovatelů úvěrů. Z dokazování při ústním jednání vyplynulo, jak je shrnuto v bodě [49], že není pravdivé tvrzení kárně obviněného, že by okresní státní zástupce zastavil expedici jeho pokynu. Vzhledem k tomu, že u ústního jednání bylo upřesněno, že ani v této věci není kárně obviněnému kladen za vinu neodborný postup, považoval soud za nadbytečné zabývat se tím, zda byl či nebyl správný postup kárně obviněného, pokud vracel policejnímu orgánu spis s návrhem na podání obžaloby. Podstatné pro posouzení zavinění průtahů nicméně bylo, že tímto postupem policejního orgánu byl kárně obviněný opakovaně (a později znovu zprávami o stavu vyšetřování) upozorňován na nutnost rozhodnout o stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání. V tomto směru byla opět zpřesněna skutková věta oproti kárnému návrhu.

III.C Naplnění skutkové podstaty kárného provinění

[53] Jak bylo uvedeno již podrobně v části III.A, skutková podstata kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství je v případě průtahů naplněna zpravidla při delší nečinnosti, při níž státní zástupce po obdržení příslušného podání neučiní žádný relevantní úkon ve lhůtě tří měsíců u věcí zapsaných v rejstříku ZT a ve lhůtě dvou měsíců u věcí zapsaných v rejstřících ZN a ZM, ačkoli tak může učinit bez újmy na zpracovávání jeho další agendy a stane

se tak ve více věcech, případně u stěžejních podání jde o lhůtu zákonnou nebo maximálně 2 týdnů.

[54] Jak vyplývá ze shora uvedeného, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se právě o takovou situaci jednalo i v případě kárně obviněného. Shledal průtahy v celkem 5 trestních věcech, které jsou uvedeny ve skutkové větě výrokové části tohoto rozhodnutí, a které tedy tvoří dílčí útoky jednoho skutku, jímž kárně obviněný zaviněně porušil své povinnosti při výkonu funkce státního zástupce odpovědně plnit své úkoly a postupovat odborně, svědomitě a bez zbytečných průtahů dle § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství. Kárně obviněný tímto zaviněným jednáním ohrozil rovněž důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství, neboť ta mohla být v očích odborné i laické veřejnosti, zejména obviněných a policejního orgánu, snížena jeho otáleními při vyřizování úkonů v jednotlivých trestních věcech. V daném případě se jednalo o zavinění ve formě nepřímého úmyslu, neboť kárně obviněný věděl, že svým jednáním může způsobit porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem a pro případ, že jej způsobí, byl s tím srozuměn. U všech věcí uváděl, že si byl povinnosti jejich vyřízení vědom, ale ponechával jejich vyřízení na pozdější dobu, buď až bude mít čas na jejich vyřízení nebo až se vyřeší jeho názorové střety s krajským státním zastupitelstvím ohledně problematiky úvěrových podvodů. Kárně obviněný musel být proto srozuměn s tím, že se dopouští průtahů, porušuje své povinnosti státního zástupce a ohrožuje důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství.

[55] S ohledem na všechny tyto skutečnosti je možné konstatovat, že kárně obviněný skutkem uvedeným ve skutkových větách výroku tohoto rozhodnutí spáchal kárné provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství.

IV. Uložení kárného opatření

[56] Při úvaze o druhu a výměře kárného opatření kárný senát přihlédl k závažnosti kárného provinění a k osobě kárně obviněného.

[57] Pokud jde o okolnosti svědčící ve prospěch kárně obviněného, kárný senát vzal v úvahu jeho doznání, jakož i lítost nad tím, že k průtahům došlo, formulovanou v jeho vyjádřeních k věci. Nicméně v případě lítosti by přeci jen více ocenil, pokud by se kárně obviněný dostavil k jednání soudu, neboť nebylo zřejmé, že by mu v účasti bránily zásadní okolnosti. Dále vzal v úvahu dosavadní kárnou bezúhonnost, pokud jde o kárné řízení. Nepřehlédl ani to, že u dílčích útoků uvedených pod body 2. a 5. skutkové věty byly průtahy způsobeny též velkým osobním zaujetím kárně obviněného pro řešení problematiky úvěrových podvodů, ke které zpracoval podrobnou a odůvodněnou argumentaci. Nejednalo se tedy o nečinnost způsobenou pouze líností kárně obviněného.

[58] K udělení výtce podle § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství ze dne 30. 7. 2018 lze uvést to, že byla kárně obviněnému udělena za to, že jako dozorový státní zástupce nepřijatelným způsobem reagoval na výkon dohledu ze strany Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem. Takové jednání bylo podle výtky v rozporu s § 24 odst. 4 zákona o státním zastupitelství a čl. 6 odst. 2 Etického kodexu krajského státního zastupitelství. Vůči postupu dohledové státní zástupkyně v jím zaslaném přípisu uvedl, že se omezila na klávesnicový mechanismus CTRL C + CTRL V, nařkl jí z neznalosti obsahu a smyslu příslušného zákonného ustanovení, její postup označil za „pomýlení“ a vyhrožoval iniciací dohledu ze strany Vrchního státního zastupitelství v Praze. Lze souhlasit s kárně obviněným, že je poněkud zvláštní, že tehdejší okresní státní zástupce nezasáhl proti zaslanému dopisu krajskému státnímu zastupitelství důrazněji již v okamžiku, kdy jej dostal k aprobaci, a následně jej postihl výtkou. Ačkoliv bývalý okresní státní zástupce uváděl, že přípis i tak zmírnil a kárně obviněný mu řekl, že by jej stejně poslal, mohl aprobaci odmítnout. To však nemůže zbavit odpovědnosti kárně

pokračování

obviněného, neboť to byl on, kdo dopis sepsal a trval na jeho odeslání. Navíc pokud kárně obviněný s výtkou nesouhlasil, mohl se proti ní bránit cestou správního soudnictví (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016 - 41, č. 3779/2018 Sb. NSS), což neučinil. Nicméně kárný senát k udělení výtky přihlížel pouze omezeně. Jak správně podotkl kárně obviněný, touto výtkou mu totiž byl vytknut druhově jiný nedostatek při výkonu funkce státního zástupce, než je nyní posuzovaná nečinnost. Jednalo se totiž o výtku směřující na nevhodné chování státního zástupce. Takového jednání se v nyní posuzovaných věcech nedopustil. Nicméně částečně k ní kárný senát přeci jen přihlédl, neboť i tato výtka souvisela s jeho zaujetím pro problematiku úvěrových podvodů. Již výtkou byl upozorněn, že svůj právní názor nemůže prosazovat, aniž by respektoval pravidla platná pro výkon funkce státního zástupce. I v nyní posuzovaných věcech však pravidla závazná pro státní zástupce nerespektoval, byť nikoliv formou nevhodného chování vůči jiným státním zástupcům, ale svou nezákonnou nečinností při vyřizování stížností proti usnesením o zahájení trestního stíhání.

[59] Dále kárný senát přihlédl k osobě kárně obviněného. Z jeho osobního spisu vyplývá, že působí v soustavě státního zastupitelství od 3. 9. 2012, kdy nastoupil jako právní čekatel s místem výkonu práce u Okresního státního zastupitelství v Teplicích. Dne 20. 6. 2014 složil závěrečnou zkoušku. Dne 20. 10. 2014 byl jmenován státním zástupcem a ke dni 21. 11. 2014 byl přidělen k Okresnímu státnímu zastupitelství v Teplicích. V současné době je jeho specializací všeobecná hospodářská a majetková trestná činnost a trestná činnost právnických osob. Od 1. 10. 2018 do 31. 12. 2018 byl dočasně přidělen k výkonu funkce ke Krajskému státnímu zastupitelství v Ústí nad Labem. Podle hodnocení kárně obviněného zpracovaného okresním státním zástupcem v Teplicích dne 5. 3. 2019 je ve většině oblastí hodnocen jako dobrý (4 body na škále 1 až 6). Jako velmi dobré (5 bodů) jsou hodnoceny jeho odborné znalosti a dovednosti s tím, že se velmi dobře orientuje v trestněprávních předpisech i předpisech státního zastupitelství. Jako dostatečné (3 body) jsou hodnoceny jeho komunikační dovednosti, mezilidské dovednosti, osobní rozvoj a širší pracovní aktivity. Celkové hodnocení je 3,73 bodu. Je hodnocen jako odborně zdatný státní zástupce. Ke svěřeným úkolům se snaží přistupovat odpovědně, aktivně a s odbornou péčí. Nicméně nadprůměrně setrvává na svých názorech jak po stránce profesní, tak pokud jde o mezilidské vztahy, což v minulosti vedlo k několika problémům. V současnosti je však vidět snaha o sebereflexi a jeho chování je již na patřičné úrovni. Kárně obviněný s tímto hodnocením souhlasil. Jeho celkové působení v soustavě státního zastupitelství tak lze hodnotit neutrálně a nelze jej brát v úvahu ani ve prospěch ani v neprospěch kárně obviněného. Obdobně neutrálně, byť spíše pozitivně, jej hodnotil i bývalý okresní státní zástupce Mgr. Z.

[60] V neprospěch kárně obviněného musel kárný senát hodnotit zejména zcela zásadní prodlení s vyřizováním stížností obviněných proti usnesením o zahájení trestního stíhání. Jak již bylo opakovaně uvedeno, o těchto stížnostech mělo být rozhodnuto neprodleně, a i pokud by bylo ve prospěch kárně obviněného hodnoceno jejich vyřízení jako složité, pak do 2 týdnů. Namísto toho bylo o jedné stížnosti rozhodnuto po více jak 6 měsících a o druhé po více jak 5 měsících. To navíc za situace, kdy byl kárně obviněný na svou nečinnost upozorňován prostřednictvím podání policejních orgánů. Nadto jeho prodlení trvalo i dlouho poté, kdy znal definitivní stanovisko krajského státního zastupitelství, přičemž pro takové další otálení nelze nacházet již vůbec žádnou omluvu. Na druhou stranu je třeba přihlídnout i k tomu, že obvinění nebyli stíháni vazebně a zásah do jejich práv proto nebyl natolik intenzivní. U ostatních zjištěných průtahů se také jednalo o delší překročení přiměřených lhůt pro vyřízení věcí. Nelze také přehlédnout, že u dvou věcí překročil i lhůtu stanovenou mu dodatečně k provedení úkonů okresním státním zástupcem.

[61] Za těchto okolností jistě nelze uvažovat o nejpřísnějším druhu kárného opatření, tedy o odvolání z funkce. Oproti tomu je však zcela na místě uložit kárné opatření spočívající v podobě snížení platu, neboť důtka je vyhrazena pro skutečně méně závažná pochybení. Opatření spočívající ve snížení platu bylo uloženo ve spodní šestině možného zákonného rozpětí (až 30% na dobu nejdéle 1 roku). Jde tak stále o kárné opatření mírné, které by však mělo působit na kárně obviněného v tom směru, aby se nadále nedopouštěl průtahů v jím vyřizovaných věcech. I pokud zastává určitý právní názor, musí jej prosazovat cestami, které jsou souladné s jeho povinnostmi státního zástupce.

VI. Závěr

[62] S ohledem na všechno, co bylo uvedeno k jednání kárně obviněného státního zástupce, pro které bylo vedeno toto kárné řízení, Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 1 zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů uznal kárně obviněného vinným kárným proviněním podle § 28 zákona o státním zastupitelství, jehož se dopustil skutkem popsáním ve výroku tohoto rozhodnutí. Za toto kárné provinění uložil kárně obviněnému podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona o státním zastupitelství kárné opatření snížení platu o 10 % na dobu 5 (pěti) měsíců.

[63] Kárné opatření snížení platu se vůči kárně obviněnému uplatní od prvního dne měsíce následujícího po dni právní moci rozhodnutí (§ 30 odst. 4 zákona o státním zastupitelství).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 20. března 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda kárného senátu
ve věcech státních zástupců